

CHRÁM
SV. CYRILA A METODA
V OLOMOUCI-HEJČÍNĚ

CHRÁM

SV. CYRILA A METODA

V OLOMOUCI-HEJČÍNĚ

Památník vydaný u příležitosti

slavnostního posvěcení nového farního kostela v Olomouci-Hejčíně

péčí přípravného výboru

OLOMOUC

1932

DR. LEOPOLD PREČAN,
ARCIBISKUP OLOMOUCKÝ, METROPOLITA MORAVSKÝ

Přípravný výbor slavnosti svěcení nového farního kostela sv. Cyrila a Metoda v Olomouci-Hejčíně požádal mne o několik úvodních řádků pro tento památník.

Zdaž mohu začít jinak než slovy díkyčinění? Zdaž mohu začít jinak než projevem vroucích díky Bohu trojjedinému, že dal se mi dočkati dne, kdy korunováno je dílo mně tolik drahé, dne, v němž slavným způsobem byl posvěcen a kultu Trojice nejsvětější odevzdán nový dům Boží, zbudovaný v obvodu našeho staroslavného města Olomouce?

Bylo to hned v prvních dnech trvání naší republiky, kdy jsme živě pociťovali potřebu samostatné duchovní správy a potřebu nové svatyně v severozápadní části Olomouce. Zatímní duchovní správa mohla být sice zřízena poměrně záhy, avšak stavba nového kostela se potkávala s obtížemi nepřekonatelnými. Ale když náš slavně panující svatý Otec Pius XI. projevil na konci roku 1926 přání, aby českoslovenští biskupové byli pamětlivi řádného obstarávání duchovní správy a tím i stavby nových kostelů na periferiích velkých měst, viděl jsem v přání svatého Otce rozkaz postavit na území Řepčína anebo Hejčína nový farní chrám. Už tehdy byl můj úmysl nezvratný. Když pak konaly se v roce 1927 na našem Velehradě vedle pátého sjezdu unionistického i jubilejní oslavy na paměť 1100. výročí narození našeho apoštola sv. Cyrila, vznikla ve mně myšlenka zasvětit nový chrám oběma našim svatým apoštolům a patronům Cyrilu a Metoději. Volba těchto svatých bratří se mi i proto zamlouvala, že jsem v novém kostele viděl náhradu za starodávnou svatyni cyrilometodějskou, která od pradávných dob v Olomouci stávala, ale byvši pro nepřízeň doby po roce 1780 zrušena upadla docela v zapomenutí, takže dnes není po ní téměř památky.

A když nadešel jubilejní svatováclavský rok 1929, byl jsem velmi šťasten, že mohl jsem v den 28. září, o svátku sv. Václava, patrona svého metropolitního kostela a celé arcidiecése, posvětit již základní kámen k novému kostelu.

Možno tedy nazvati nový farní chrám sv. Cyrila a Metoda v Olomouci-Hejčíně právem i chrámem jubilejním. A to je hlavní důvod, proč jsem si vroucně přál, aby jakožto chrám jubilejní byl také důstojně vybaven. Tanulo mi při tom na mysli slovo Šalomounovo: „Dům, který stavěti chci, veliký má býti. Neboť veliký jest Bůh náš“ (II Par 2, 5n.). Měl jsem na zřeteli i tu okolnost, že moravský metropolita staví ve svém sídelním městě chrám, jenž má býti zasvěcen úctě svatých bratří soluňských, moravských věrozvěstů. A konečně nemohl jsem si nebýti vědom toho, že běží o dílo biskupa církve římskokatolické, která se vždycky snažila snést do svých chrámů, příbytků Nejvyššího, co měla nejcennějšího, nejkrásnějšího, nejlepššího! A pro ten účel nebyla jí žádná oběť příliš veliká.

Chrást sv. Cyrila a Metoda je dokončen. Díky Bohu! Díky všem, kdož způsobem jakýmkoliv pomáhali jej budovati, díky nikterak poslední i slavné radě hl. města Olomouce!

Sláva na výsostech Bohu a na zemi pokoj lidem dobré vůle! Tento andělský chvalozpěv bude nyní, jak doufám, zaznívati téměř každodenně prostorami této nové svatyně. Po prvé uvedli ním andělé Knížete pokoje na tento svět, naznačivše zároveň jasně hlavní a podstatný účel vtělení Syna Božího. Odevzdáváje dnes nový farní chrám v Olomouci-Hejčíně jeho účelu, nemám vroucnějšího přání, než aby i on sloužil vždy k oslavě Boha trojjediného a šířil do srdcí nových farníků pokoj Kristův!

V OLOMOUCI o svátku sv. Cyrila a Metoděje léta Páně 1932.

+ Leopold
arcibiskup olomoucký
metropolita moravský.

SVATÍ BRATŘI

Svatí Bratři! Vaše hroby zavál čas.
Ale přijde doba, kdy se zjeví zas:
Slovany až jedna víra spojí,
až se všechny hrozné rány zhojí,
v bratrské až lásce bratra brat
jako sebe sama bude milovat.

Na prestolu Vašem sedí apoštol,
který s Vámi sdílí naději i bol:
bol – že na východě svatá ruka Boží
dopustila ďáblu síti v duše hloží –
naději – že tatáž pravice
změní úhor opět v lány pšenice.

Doby nesvobody pominuly již,
kdy jste byli u nás mnohým na obtíž.
Dnes jen pekla otrok nepochopí,
čím jsou Slovanům všem Vaše stopy,
jen kdo neumí z knih dějin číst,
mní, že paměť Vaši urval Antikrist. –

Chráme hejčínský, jenž v zlatém slunci pláš,
kampanilou sličnou v azur dosaháš,
na níž deset zvonů svaté písně zpívá, –
proč tě mramor vně i uvnitř přiodívá,
proč se skvostnou skvěješ nádherou,
proč tě budovatel mít chce chloubou svou?

Tisíc roků tebou slaveno být má
od doby, kdy víra svatováclavská
u vrat chrámu Boleslavě vypučela
ze zrna, jež ruka svatých Bratří sela,

z kříže, kterým v tutéž výši pníš,
jak věž katedrály, s kterou sousedíš.

Této víry budeš svatým symbolem,
znakem Jednoty, jež nebude již snem,
až se svatí Bratři na východ zas vrátí,
starý dluh náš bratřím apoštolsky splatí:
učíce je Krista v Otci zřít,
jemuž do Říma se šli kdys poklonit.

Chráme hejčinský! Je velká sláva tvá:
spolu s Velehradem střed jsi Slovanstva.
Svatých Bratří hlas ať do Evropy celé
z tebe hřmí a budí, co je odumřelé!
O čem věky snily, proved' ty:
v Bohu naplň svaté dílo Jednoty! –

FRANTIŠEK STRÍŽOVSKÝ

INFORMAČNÍ ZPRÁVA ARCIBISKUPSKÉHO STAVEBNÍHO ÚŘADU V KROMĚŘÍŽI O VYBUDOVÁNÍ NOVÉHO CHRÁMU A FARNÍ BUDOVY

Ježto v západní části hl. města Olomouce měli věřící ke kostelům, dosud existujícím, příliš daleko, rozhodl se náš nejdůstojnější arcipastýř postavit na území dříve samostatné obce Hejčína nový chrám sv. Cyrila a Metoděje i s farní budovou a zřídit při něm samostatnou duchovní správu. K tomu cíli bylo především třeba zakoupiti stavební pozemek a vykonati některé nutné předběžné práce. Byla proto dne 25. ledna 1925 založena Kostelní jednota v Olomouci-Hejčíně-Řepčíně, jejíž výbor tvořili tito pánové: Václav *Dastych*, předseda, Silvestr *Hanák*, Mořic *Kintl*, Josef *Lanža*, Josef *Mrtýnek*, Ant. *Palička*, Jan *Petr*, P. Česlav *Přichystal*, František *Vágner*.

Do stavebního výboru vysláni byli: Silvestr *Hanák*, rolník, Jano *Köhler*, akad. malíř, Vojtěch *Medek*, tajemník, který vykonával všechny práce jednatelské, Alois *Navrátil*, stolař, dr. Jan *Nevěřil*, univ. profesor, dr. Jar. *Řehulka*, advokát, Stanislav *Spáčil*, kameník, Ant. *Vlček*, vrchní soudní rada, msgre Josef *Vyulečka*, kancléř a předseda arcib. konsistoře, P. Ladislav *Zamykal*, šéfredaktor, Ing. František *Zapletal*, stavební rada. Dále býval zván Ing. Josef *Kšír*, městský stavební rada.

PŘEDBĚŽNÉ PRÁCE

Prvním úkolem této Kostelní jednoty bylo opatřiti vhodný pozemek ke stavbě. Kupní smlouvou ze dne 1. října 1926 koupila Kostelní jednota od městské obce Olomouce pozemek kat. čís. 380/23 v katastrálním území Olomouc-Hejčín za kupní cenu Kč 55.968, kterýžto pozemek byl zapsán na základě usnesení okresního soudu v Olomouci ze dne 15. ledna 1927 čís. den. 276/27 do nové vložky čís. 348 pozemkové knihy katastrálního území Olomouc-Hejčín a v ní vloženo právo vlastnické pro Kostelní jednotu v Olomouci-Hejčíně-Řepčíně. Již předtím, dne 20. srpna 1926, uzavřena byla s architektem inž. Ladislavem *Skřivánkem*, profesorem umělecko-průmyslové školy v Praze, stavební smlouva, jíž se architekt Skřivánek zavázal vypracovati pro Kostelní jednotu stavební elaborát a řídit postup prací při výstavbě kostela a fary až do jich ukončení, a to vše podle náčrtků, které předem Kostelní jednota schválí. Touto smlouvou bylo stanoveno, že jednota vyplatí projektantu prof. Skřivánkovi za správně dodané části stavebního elaborátu a za dozor postupně celkový honorář Kč 90.000. Generální projekt architekta Skřivánka byl městskou radou v Olomouci schválen v zasedání dne 26. března 1927.

Dne 8. dubna 1927 byl architekt Skřivánek ústředním ředitelstvím arcibiskupských statků v Kroměříži vyzván, aby zaslal všeobecné a zvláštní podmínky pro zadání stavby. Jelikož přes několikrát vyzvání detailních plánů a rozpočtů nepředložil a ježto až do

konce roku 1927 stavební plocha nebyla knihovně připsána kostelu, nemohlo býti se stavbou započato. Vyskytly se ještě jiné těžkosti, o nichž jednal stavební výbor Kostelní jednoty ve schůzi konané dne 6. ledna 1928. Bylo rozhodnuto provést vyúčtování s architektem Skřivánkem, upustiti od provedení jeho projektu a vypsati veřejnou soutěž. Nejdůstojnější arcipastýř tento postup schválil.

Dne 9. května 1928 zasedal stavební odbor Kostelní jednoty v Olomouci-Hejčíně a po resignaci předsedy pana *Dastycha* zvolil pana *Spáčila* novým předsedou.

Výbor vypracoval podmínky pro vypsání soutěže a do jury, mající posouditi předložené soutěžní návrhy, byli požádáni tito pánové: Jeho Excelence nejdůstojnější pan arcibiskup dr. Leopold *Prečan*, inž. architekt Stanislav *Sochor*, přednosta Památkového úřadu v Brně, inž. architekt Miloš *Laml*, profesor vyšší průmyslové školy v Brně, inž. architekt Bohuslav *Sel*, vládní rada zemské správy politické v Brně, inž. František *Rompert*, profesor a přednosta regulační komise v Olomouci, inž. architekt Vladimír *Fischer*, profesor vysoké školy technické v Brně, inž. Josef *Kšír*, stavební rada v Olomouci, inž. Richard *Šprindrich*, ředitel arcibiskupské stavební kanceláře v Kroměříži, prelát Josef *Vyvěčka*, kancléř a předseda arcib. konsistoře v Olomouci, Jano *Köhler*, akademický malíř ve Stražovicích u Kyjova. Náhradníky zvoleni: Msgr. dr. Jan *Nevěřil*, univerzitní profesor v Olomouci, dr. Jaroslav *Řehulka*, advokát v Olomouci, Antonín *Vlček*, vrchní soudní rada v Olomouci, P. Ladislav *Zamykal*, šéfredaktor v Olomouci. Všichni navržení pánové funkci přijali.

Odměny za soutěžní plány byly stanoveny tři: první cena Kč 20.000, druhá cena Kč 15.000 a třetí cena Kč 10.000. Na zakoupení dalších náčrtků určeno celkem Kč 10.000. Soutěž byla anonymní a všeobecná, přístupná architektům československým. Soutěžní návrhy měly býti podány Kostelní jednotě v Olomouci-Hejčíně do rukou tajemníka Vojtěcha *Medka* nejpozději do 12. hodiny polední dne 5. listopadu 1928.

Nejdůstojnější arcipastýř schválil vypsání soutěže za účelem opatření nových nákrešů pro stavbu chrámu Páně a fary v Hejčíně a vyslovil ochotu soutěž financovati. Projevil však přání, aby bylo dbáno šetrnosti a aby se při soutěži dala výhost všem výstřednostem moderního experimentování, kterým se má nahraditi sterilita doby na úkor a újmu umění osvědčeného.

Dne 10. listopadu zasedala porota, určená k posouzení soutěžních návrhů, za předsednictví jednomyslně zvoleného preláta msgra *Vyvěčky*. Porota konstatovala, že došlo v předepsané lhůtě 40 soutěžních projektů, k nimž bylo přiloženo celkem 486 plánů, 42 průvodní zprávy, 6 rozpočtů a 3 modely. Projekty byly otevřeny a očíslovány.

Dne 18. téhož měsíce zasedala komise po druhé a pokračovala v posouzení soutěžních náčrtků; přikročeno k jich seřazení, jednak podle kvalit uměleckých, jednak podle toho, jak projekt vyhovoval stavebnímu programu. V prvním kruhu vyloučeno bylo z dalšího posuzování 27 projektů, které buď nevyhovovaly stavebnímu programu, nebo v nich byla zjištěna některá nedopatření, jak po stránce programové, tak i konstrukční. V druhém kole ponecháno bylo 8 projektů, poměrně nejlepších.

Posuzujíc a oceňujíc projekty, usnesla se porota jednomyslně nevyznamenati první cenou žádný projekt a projektu čís. 19 s heslem: „C. Zlatý dvojitý křížek. M.“ uděliti cenu druhou s odměnou Kč 15.000. Třetí cenu obdržel projekt čís. 16. Zakoupeno ještě dalších 5 projektů za úhrnný obnos Kč 28.000.

Po otevření obálek zjištěno, že autorem projektu čís. 19 je pan architekt Josef Šálek z Brna, Akademická č. 40. Autorem projektu čís. 16, jemuž přiřknuta cena třetí, byl inž. architekt Otakar Schmidt, Praha-Vinohrady, Švihanka 12.

Na základě soutěžních posudků usnesla se porota doporučiti, aby v první řadě jednáno bylo s autorem náčrtu vyznamenaného druhou cenou, panem architektem Josefem Šálkem, za příčinou vypracování podrobných stavebních nákresů.

Ve vánoční svátky byla uspořádána v Olomouci výstava všech soutěžních elaborátů, která potrvala celých 8 dní a těšila se velké pozornosti obecního, zvláště pak odborných kruhů. Zakončena byla na Nový rok. Dohled nad výstavou měli bohoslovci, kteří také výstavu instalovali.

Kostelní jednota svěřila protokolem ze dne 24. února 1929 ekonomickou správu stavby, súčtování, kolaudaci a vrchní vedení stavby ústřednímu ředitelství arcibiskupských statků v Kroměříži. Taktéž zplnomocnila ústřední ředitelství, aby zadávalo jejím jménem veškeré stavební práce a ji zastupovalo před úřady a soudy.

Na základě usnesení poroty a z příkazu nejdůstojnějšího arcipastýře ze dne 21. března 1929 jednalo ústřední ředitelství s architektem Šálkem z Brna o zadání architektonických prací, při čemž byl dojednán honorář za veškeré detailní nákresy per Kč 87.500. Dále smloueno, že obdrží jmenovaný architekt za cesty, konané na vyzvání ústředního ředitelství za účelem porad a architektonického vedení do Olomouce neb Kroměříže, vždy Kč 200[—] a že ekonomickou správu stavby, súčtování, kolaudace, vrchní vedení stavby, pak výpomocné práce kancelářské, kopírování nákresů, opisování rozpočtů a statických výpočtů provede ústřední ředitelství vlastními úředníky.

Architekt Šálek přepracoval svůj projekt a předložil změněný návrh Kostelní jednotě. Ve schůzi stavebního odboru Kostelní jednoty, konané dne 26. května 1929, nesouhlasil výbor se zmenšenými rozměry kostela a žádal, aby velikost chrámu zůstala nezměněna, tak jak byla v původních soutěžních plánech. Setrváno na požadavku, aby z hlavní lodi byly projektovány dva východy boční. Nové umístění jesliček a Božího hrobu se nezamlouvalo, poněvadž navržené kaple vyčnívaly příliš do ulice. Presbytář byl oddělen od hlavní lodi třemi schodky, což neodpovídalo požadavku nejdůst. arcipastýře, který si přál pouze jeden schod. Architekt požádán, aby i v tomto bodě změnil náskres. Celkové vyřešení křestní kaple, depositáře, krypty a přilehlých místností doznalo zlepšení jak v půdorysném řešení tak i v provedení. Jenom nový způsob osvětlení presbytáře, jenž byl řešen pouze jedním podélným oknem, nevyhovoval, a muselo býti dáno okno i na straně druhé. Přístup na kůr podle nového řešení byl schválen. Pokud se týče zevního pohledu na kostel, utrpěl navrženými okny tvaru podélného; požádáno tedy, aby opravena byla opět ve směru vertikálním. Nově upravená sank-

tusová věžička svým tvarem také neuspokojovala a bylo doporučeno zakončiti ji stříškou. Konečně vysloveno bylo přání, aby hlavní věž byla zakončena podle původních soutěžních plánů.

Architekt Šálek slíbil požadované změny prostudovati, vykresliti a nové plány předložit do konce června, aby mohly býti v červenci práce zadány.

Nejdůstojnější arcipastýř nařídil přípisem ze dne 21. května 1929 toto :

„Třebas nový kostel bude státi na předměstí, je přece nutno dbáti té okolnosti, že jej bude stavěti arcibiskup olomoucký a že by bylo v budoucnosti vždycky spojeno s jakousi pohanou pro stavebníka, kdyby se kostel nerepresentoval tak, jak toho žádá důstojnost arcibiskupského úřadu. I když nyní je kostel jen na periferii města, není vyloučeno, že bude brzy obklopen novou čtvrtí a že nynější malé domky ustoupí brzy lepším stavbám.

Přeji si tedy, aby na plánu architekta Šálka, který se mně zdál již sám o sobě velmi jednoduchým, mnoho se nezjednušovalo, leč co právě je nejnutněji zapotřebí.“

Architekt Šálek přepracoval opět celý projekt a předložil jej koncem června i s detailním rozpočtem, který určoval potřebný stavební náklad pro stavbu chrámu Páně na Kč 3,103.539⁵¹ a pro stavbu fary na Kč 511.487⁹¹, dohromady Kč 3,615.027⁴², tedy oproti dřívějším stavebním podmínkám více než o Kč 600.000.

Tento rozpočet a opravené nákresy byly nejdůstojnějším arcipastýřem schváleny a 8. srpna 1929 vypsána veřejná soutěž v časopisech Den, Národní politika, Našinec, Lidové listy a Lidové noviny na práce zemní, zednické, železobetonářské, kamenické, tesařské, klempířské, pokryvačské a instalaci bleskosvodu. Lhůta k podání nabídek, jež se předkládaly kanceláři Kostelní jednoty, byla stanovena na 26. srpna 1929 do 12. hod. pol.

K uvedenému termínu došlo celkem 26 nabídek, které byly zaslány arcib. stavebnímu úřadu v Kroměříži k technickému a početnímu prozkoumání.

Po přezkoušení a porovnání veškerých nabídek byly dne 11. září 1929 zadány práce zemní, zednické, železobetonářské a tesařské firmě Jindřich Kylián a Tomáš Šipka, stavitelé v Olomouci. O ostatních pracích bylo rozhodnuto později.

STAVBA

Na základě schválených nákresů požádala Kostelní jednota přípisem ze dne 22. července 1929 městskou radu v Olomouci o udělení povolení ke stavbě.

Městská rada stanovila na den 4. září 1929 komisionelní jednání ve smyslu § 34 st. ř. a žádané povolení udělila ve svém zasedání dne 6. září 1929.

Se stavbou započato bylo 16. září 1929 tichou slavností. V pracích pokračováno tak, že 28. září 1929 možno bylo nejdůst. panu arcibiskupovi posvětit slavnostně základní kámen. Do základního kamene vložena byla kovová schránka s patřičným záznamem psaným na pergameni, s dukátem čsl. raženým 1928, jubilejní desetikorunou 1918-1928, jubilejním svatováclavským penízem se sv. Václavem, sv. Prokopem a s nápisem „Jsem ražen z českého kovu“, stříbrnou pětikorunou a všemi českoslov. běžnými menšími

mincemi a konečně medalií na paměť intronisace p. arcibiskupa dra Leopolda Prečana.

Situování kostela na budoucím náměstí v jeho středu je takové, že věž kostela bude tvořiti pohledový cíl projektované široké ulice se silnice litovelské k budoucímu náměstí. Na severovýchodní části projektovaného náměstí je postavena budova fary.

Disposice kostela je trojlodní basilika o šířce hlavní lodi 12'60 m, v délce 33'90 m a výšce 14'50 m. Tato loď má strop železobetonový – trámový. Obě postranní lodě jsou široké 2'65 m, vysoké 7 m a mají stropy z kleneb valených. Presbytář jest o velikosti 12'60×6'40 m, vysoký 14'30 m. Věž kostela jest v rozměrech 8'10×8'10 m, vysoká po hrot kříže 65'70 m. Hlavní vchod do kostela je pod věží; kromě toho jsou vyřešeny dva boční vchody v obou postranních lodích. Hlavní průčelí kostela zdobí mohutná kamenná loggie.

Za presbytářem na straně severovýchodní je kaple Panny Marie o velikosti 9×9 m, vysoká 8'70 m. Této kapli přičleněna jest spojovací síňka s presbytářem. Kaple má také přímý vstup zvenku, a to předsíňkou společnou se sakristií.

Sakristie a k ní přilehlá kancelář orientovány jsou na straně jihovýchodní a jsou spojeny schodištěm s depositories, umístěným v I. patře. V suterénu pod sakristií a kanceláří nachází se ústřední topení pro kapli Panny Marie, sakristii a přilehlé místnosti.

Pod kaplí Panny Marie jest zbudována krypta.

Farní budova je jednopatrová s podkrovím a obsahuje: v přízemí čekárnu pro strany, kancelář duchovní správy, studovnu a archiv matrik, dále pak malou jídelnu, kuchyň, pokoj hospodyně, pokoj služky, komoru, lázeň a klosety. V I. patře: velkou jídelnu, byt faráře o třech místnostech, dva byty kaplanů o dvou pokojích, potřebné lázně a klosety. V podkroví: dva hostinské pokoje s klosetem; v suterénu pak prádelna a potřebné sklepní místnosti. K farní budově přiléhá dostatečně velká zahrada užitková a okrasná.

Kostel proveden jest jako stavba cihelná s užitím železobetonových konstrukcí. Krov nad hlavní lodí a helmice věže jest ze železa, krytina kostela vesměs z měděného plechu. Fara provedena taktéž jako stavba cihelná s užitím železobetonové konstrukce, krytba eternitová, z části plechová.

Pro výzdobu kostela použito bylo ušlechtilého kamenného materiálu, a to: podezdívka kostela obložena jest leštěnou žulou (plotnami) domácího původu (libereckou), pro loggii v průčelí kostela užito je taktéž leštěné domácí žuly (zelenohorské a tisské), venýře hlavního vchodu, bočních vchodů a do krypty jsou rovněž z leštěné žuly zelenohorské, veškeré schody jakož i dlažba loggie jest z domácí žuly (slezské). Oba podstavce pro sochy, v předním a zadním průčelí kostela, jsou obloženy leštěnou žulou zelenohorskou a tisskou.

Na podstavci v hlavním průčelí věže umístěno jest 4'25 m vysoké bronzové sousoší sv. Cyrila a Metoděje. Rovněž dveře do kostela a do krypty jsou z bronzu, taktéž zábradlí loggie.

Portál a podezdívka farní budovy jsou z domácího pískovce (budačinského).

Pro vnitřní výzdobu kostela použito: pro obklad sloupů v hlavní lodi, pro obklad kazatelny a obložení stěn v kapli Panny Marie leštěného domácího mramoru sněžníkového. Přední strana vítězného oblouku obložena jest leštěným pyrenejským mramorem Rouge Antique. Mramorové orámování mosaikového obrazu nad hlavním oltářem provedeno jest z belgického mramoru Bois Juordan. Kaple Božího hrobu a jeslí obloženy jsou slovenským travertinem. Předsíň chrámová pod věží je celá vyložena domácím mramorem suchomastským; krypta pod kaplí travertinem italským. Dlažba kostela a kaple Panny Marie provedena jest z dlaždic Uka, presbytář a krypta vydlážděny jsou mramorem sněžníkovým.

V kostele bude umístěno mimo hlavní oltář ještě 5 oltářů. I pro tyto oltáře, jakož i pro křtitelnici, voleny byly ušlechtilé druhy mramoru. Pro hlavní oltář: mramor Callacatta Giallo, pro oltář Panny Marie: červený mramor belgický, pro oltáře svaté Terezičky a blah. Anežky české: mramory Jaune Rosé, Onyx Marocaine, Carrara, pro oltáře v kaplích Božího hrobu a jeslíček: mramor Bois Jourdan a Repentabor, pro křtitelnici užito červeného mramoru belgického.

Nad hlavním oltářem proveden jest obraz z italské mosaiky o velikosti 8'70×7'20 m. Varhany jsou s 30 znějícími rejstříky a s elektrickým pohonem. Na věži umístěno jest 9 zvonů v celkové váze 7.722 kg. Z toho 5 zvonů určeno jest pro obvyklé zvonění, zbývající pak 4 zvony jsou doplňkem zvonové hry, neboť z těchto devíti zvonů sešavena jest zvonová hra, hrající pět písní. 1. Chválu vzdejme, Moravané. 2. Svatý Václave. 3. Bože, cos ráčil. 4. Velikonoční oběti. 5. Nesem vám noviny.

Váha jednotlivých zvonů jest následující: 1. Zvon sv. Cyrila a Metoděje váží 2.183 kg, 2. zvon Panny Marie 1.444 kg, 3. zvon sv. Leopolda 995 kg, 4. zvon sv. Václava 647 kg, 5. zvon sv. Josefa 525 kg, 6. zvon sv. Vojtěcha 888 kg, 7. zvon blah. Jana Sarkandra, 343 kg, 8. zvon blah. Anežky české 279 kg, 9. zvon sv. Hedviky 418 kg. Zvonek sanktusový jest umístěn v sanktusové věžičce a váží 101'50 kg.

Na každém zvonu obvyklého zvonění jest vždy relief příslušného světce na jedné straně zvonu, a na druhé straně zvonu vždy nahoře arcibiskupský znak a pod ním nápis, a to: 1. Ke cti a chvále svatého Cyrila a Metoda na památku tisíciletého jubilea svato-václavského v r. 1929 a osmistého výročí posvěcení svého metropolitního kostela sv. Václava v Olomouci věnoval a posvětil dr. Leopold Prečan, arcibiskup olomucký. L. P. 1931. 2. Ke cti a chvále Bohorodičky věnoval a posvětil dr. Leopold Prečan, arcibiskup olomucký. L. P. 1931. 3. Ke cti a chvále svého patrona sv. Leopolda věnoval a posvětil dr. Leopold Prečan, arcibiskup olomucký. L. P. 1931. 4. Ke cti a chvále sv. Václava věnoval a posvětil Dr. Leopold Prečan, arcibiskup olomucký. L. P. 1931. 5. Ke cti a chvále sv. Josefa, patrona šťastné hodinky smrti, věnoval a posvětil dr. Leopold Prečan, arcibiskup olomucký. L. P. 1931.

U ostatních zvonů pro zvonovou hru jest na jedné straně vždy obraz příslušného světce a pod obrazem vždy invokace: Sv. Vojtěchu, oroduj za nás! atd. . . . Na druhé straně arcibiskupský znak a pod ním letopočet: L. P. 1931. Pohon zvonů zvonové hry

jest elektrický. Stolice zvonová jest kujnoželezná. Návrh písni pro zvonovou hru jest od kampanologa dp. Aloise Navrátila, faráře v. v. v Kroměříži, který taktéž kolaudaci zvonů a hry provedl.

Slavnostní svěcení zvonů vykonal sám nejdůstojnější pan arcibiskup v neděli dne 18. října 1931 dopoledne na Václavském náměstí před dómem.

Ve věži jsou umístěny elektrické hodiny.

Zastavená plocha kostela včetně loggie obnáší 1.357,50 m², obestavený prostor včetně loggie a věže 21.865,50 m³, největší délka kostela obnáší 71,95 m, největší šířka obnáší 20 m.

V hlavním období stavby bylo průměrně zaměstnáno 35 zedníků, 10 tesařů, 25 fasádníků, 45 zedníků, 15 žen.

Ke stavbě bylo celkem upotřebeno (mimo základy věže): 300 m³ lomového kamene, 700.000 pálených cihel, 3.200 m³ říčního štěrku pro betony, 2.200 m³ říčního písku pro zdivo a omítky, 66.000 kg armovacího železa pro bet. konstrukce, 540.000 kg portlandského cementu, 145.000 kg kusového vápna, 70.000 kg sádry, 350 m³ prken na bednění betonových konstrukcí, 300 m³ dřeva pro lešení a betonové konstrukce, 3.100 kg drátěnek, 800 m² asfaltové isolační plotny na zdivo, 34.000 kg železa pro konstrukci krovu hlavní věže a lodi, 560 m² dlažby „Uka“ v kostele a kapli.

Pro základ věže bylo zapotřebí: 43.000 kg port. cementu, 11.000 kg armovacího železa, 130 m³ říčního štěrku s pískem, 170 m² bednění žeber. Výkop země pro základ věže obnášel 260 m³.

Kartony na hlavní mosaikový obraz provedl mistr Jan Köhler, akademický malíř ve Stražovicích. Veškeré plastické práce venkovní i vnitřní, a to jak modely tak i sochy z kamene a ze dřeva, provedl mistr Julius Pelikán, akademický sochař v Olomouci.

Ostatní umělecko-přemyslové a řemeslnické práce provedli: *Franta Anýž, továrna umělecko-přemyslových výrobků kovových v Praze*, odlití sousoší sv. Cyrila a Metoděje, dodání všech bronzových dveří pro kostel, části osvětlovacích těles pro kostel a faru a část bronzových odlitků k výzdobě oltářů, zábradlí loggie a věže, závětrří, kříže věže, sanktus. věžky, vížky nad kaplí atd. *Vulkania, továrna uměleckých průmyslových kovových výrobků v Prostějově*: provedení bronzového ciboria nad hlavním oltářem, zábradlí presbytáře, část bronzových odlitků pro výzdobu oltářů, zábradlí schodů, ventilační rámy, část osvětlovacích těles pro kostel atd. *Vačkař Otmar, umělecké sklenářství*, ateliery pro italskou mosaiku, továrna zrcadel v Brně: provedení hlavního mosaikového obrazu a zasklení všech oken a dveří v kostele. *R. Manoušek a spol., zvonařství v Brně*: zvony a zvonovou hru i s příslušenstvím. *Cingroš Jan, kamenoprůmysl v Plzni*: provedení loggie, obklad presbytáře, obklad vítězného oblouku, kamenné venýře dveří, hlavní oltář, obložení podstavce v hlavním průčelí věže. *Semerák V. a spol., kamenoprůmysl v Olomouci*: provedení části obkladu podezdívky kostela, obkladů sloupů v kostele, kazatelny, obklady stěn v kapli Panny Marie, orámování mosaiky, obklady stěn v kryptě, mramorové dlažby v kostele a v kryptě; dále provedení oltáře Panny Marie a oltáře sv. Terezičky, obklad podstavce v zadním

průčelí kostela, venkovní obklad okenních špalet presbytáře. *Havlásek Jan*, kamenoprůmysl v Olomouci: provedení části obkladu podezdívky kostela, obkladů v kapli Božího hrobu a jeslíček, obklady stěn v hlavním vstupu pod věží, orámování dveří hlavního vstupu, vnitřní obklad okenních špalet presbytáře. *Havlíček Josef*, kamenosochařský závod v Olomouci: oltář Božího hrobu. *Spáčil Stanislav*, kamenický závod v Olomouci-Řepčíně: oltář jeslí a základní kámen. *Havlíček a Kulka*, závody kamenické v Olomouci-Frývaldově: žulové schody a dlažbu loggie. *Bratři Riegrové*, závod pro stavbu varhan v Krnově: postavení varhan. *Ježek Jan*, malíř kostelů v Bystřici p. Host.: malba kostela a kaple. *Ericsson*, elektrotechnické závody v Brně: zřízení elektrických věžových hodin. *Havlína František*, klempíř v Hněvotíně, a *Štödt Kasián*, klempíř v Náměšti u Olomouce: krytbu střechy plechem. *Pospíšil Kašpar*, strojní zámečnictví v Olomouci: práce železokonstruktivní a část práce zámečnické. *Losík Vít*, strojní zámečnictví v Olomouci: část práce zámečnické v kostele a zámečnická práce na faře. *Kadlčík Karel*, strojní zámečnictví v Olomouci-Řepčíně: část práce zámečnické. *Omasta Leopold*, strojní zámečnictví v Olomouci: část práce zámečnické. *Navrátil Alois*, strojní stolařství v Olomouci-Řepčíně: práci stolařskou v kostele a ve faře. *Vyvozil František*, natěrač v Olomouci: práci natěračskou. *Skácel Josef*, sklenářství v Olomouci-Řepčíně: práci sklenářskou ve faře. *Bratři Pruckové*, závod pokrývačský v Olomouci: krytba střechy eternitem. *Suchánek J.*, továrna na kamna ve Vamberku: práce kamnařská pro faru. *Werner Jan*, závod elektrotechnický v Olomouci: práci elektrotechnickou v kostele a faře. *Hradil Augustin*, instalaterství v Olomouci: práci instalaterskou v kostele i faře. *Slezák a spol.*, parketárna v Holešově: položení parket ve faře. *Filgas Antonín*, malíř v Kroměříži: malbu ve faře a v sakristii. *Korábečný Ludvík*, kamenický mistr v Bystřici p. Host.: portál a obložení podezdívky fary, krycí desky podezdívky ohrady fary. *Tioka Eduard*, chemická továrna, Veselí n. Mor.: izolace krypty.

Celkový náklad kostela a fary obnáší okrouhle 7,800.000 Kč mimo obnos za oltář sv. Terezičky, který byl zřízen nákladem nejd. pana světicího biskupa msgra Stavěla.

J. BRAUN,

arcibiskupský vrchní stavební správce.

HEJČÍNSKÉ ZVONY

K slavnosti svěcení zvonů

V noci na slavný hod chrámu Posvěcení
ve všech svatyních div divoucí se děje:
Svatí na obrazech v matném ozáření
– jak by dotkl se jich proutek čaroděje –
ve zlacených rámech náhle ožívují,
s oltářů a se stěn dolů sestupují,
úctu Spasiteli v svatostánku vzdají,
potom ku poradě sborem zasedají.
Zvonů Patronové též v té svaté radě
přítomni jsou všichni s nimi pohromadě.

Půlnoc bezměsíčná Olomouc v tmu halí.
Před portálem tiché staré katedrály
desatero zvonů na podstavcích stojí,
vítr pohrává si jejich věnců chvojí.
Veleknězem zítra budou posvěceny,
hejčínskému chrámu slavně odvedeny.
Před každým tu zříti zjev, hle, jasně bílý:
Patronové jejich po prvé v tu chvíli
s nebe dolů na zem spolu sestoupili:
Cyril s Metodem v rízách svého stavu,
vzácnou mitrou mají ozdobenou hlavu.
Vojtěch o berlu se těžce opíraje
zírá kamsi v dálku, asi v české kraje.

Sarkandr má knihu, kterou spona svírá.
Kopím s orlicí se Václav podepírá.
Leopolda také s Hedvikou tu zříti
na loktech jim bílý monastýr se svítí.
Kněžna Anežka též s beránkem tu stojí.
Hlavu koruna jí zdobí na závoji.
Uprostřed pak sboru vedle Boží Matky,
která k srdci vine života Plod sladký,

Josef, Pěstoun Páně, lilii, hle, třímá,
zíraje, jak Boží Dítě sladce dřímá. –

Václav ujal slovo: „Svaté shromáždění!
Moji duši plní vděčné rozechvění,
zřím-li před svým chrámem Boží Máti
a s ní výkvět vlasti. Jak Vás přivítati?“

Vpadl Metod: „Kníže, slyš: Tvé slávě
nelahodí, že vidíš nás tu všechny spolu.
Náhoda nás žádná nesvedla tu právě.
Spíše poradit se chceme na úkolu,
který v novém chrámu hejčínském nás čeká. –
Tebe sebe větší úhor nepoleká,
neboť dovedl jsi na něm Boží kvítí
v celých Čechách kdysi divem vykouzlit.
Nuže, z tvého ducha jdeme načerpati,
z něho správcům chrámu hejčínského dáti,
vštípit jim, by vedli svěřený lid k tobě,
ty ho neopustíš v bojů těžké době.“ –

Sotva domluvil, slyš tichou nocí snívá
tisícletá píseň se rtů sboru splývá:

Svatý Václave, vévodo české země,
kníže náš, pros za nás Boha,
svatého Ducha. Kyrie elejson. –
Ty jsi dědic české země,
rozpomeň se na své plémě,
nedej zahynouti nám i budoucím,
svatý Václave! Kyrie elejson.

Svatý kníže přijal s díkem písně slova.
Děl však: „K Vám jen vděčnost naše srdce chová,
svatí apoštolé, Otcové jste naši!
Bez lásky a víry, bez oběti Vaší,
co by bylo s námi? – Aby plody zrály,
stromu víry vláhu, kořeny jste dali.“ –

Aj, v tu chvíli opět nocí ozývá se
svatým sborem píseň v předojemné kráse :

Bože, cos ráčil před tisíci roky,
rozžati otcům světlo víry blahé,
jenžto jsi řídil apoštolů kroky
z východu k naší Moravěnce drahé.
Od doby té nám světlo víry plane,
dědictví otců zachovej nám, Pane !

Nato Cyril jménem Bratří odpovídá :
„Víry svaté v lidu nikdo neuhlídá,
jestli Matka Boží k nám se nepřipojí.
Pomocnicí bývá křesťanů vždy v boji,
kdykoliv se svody lstivých pekel rojí.
Nuže, jaký ples, že uprostřed ji máme,
také jí z té duše slávu zazpíváme :“

Tisíckrátě pozdravujem tebe,
ó Matičko Krista Ježíše ;
ty jsi okrasa celého nebe,
tobě klaní se celá říše :
ty jsi po Bohu ta nejprvnější,
tobě čest a chválu nejpřednější
andělé a svatí vzdávají,
Královnou tebe nazývají.

Matka Boží při tom starostlivě zřela,
aby píseň, která burácivě hřměla,
nevzbudila Dítě. To však libě spalo,
ze sna se jen čemus blaze usmívalo.
Svatý sbor to vida v nevýslovné slasti
Kristu, který dává dojít nebes vlasti,
bez kterého není ani věčné spásy,
ani milosti, ni dobra, pravdy, krásy –
rozpomněl se vděčně na milostnou chvíli,
kdy se zrodil světu Vykupitel milý
a již ze všech úst se sladká píseň line,
jejíž prostá sláva nikdy nepomine :

Nesem vám noviny, poslouchajte!
z betlemské krajiny, pozor dejte!
Slyšte je pilně a neomylně,
rozjímejte!

Po zpěvu dí Josef, svatý Pěstoun Páně:
„Jako dokud žil jsem, dlaň má uchránila
božské Dítko v světě proti každé ráně,
tak Vy spolu se mnou chraňte Jeho díla,
– Církve Boží – jejímž základem je skála,
aby v bouři vichrů nikdy nezvětrala.
Ať ji ani blud ni zloba neporuší,
ať je útočištěm každé lidské duši!“ –

Po vřelé té řeči zahlaholí nocí
z hrdel všeho sboru podmanivou mocí:

Tam, kde strmí Církve týmě
v staroslavném věčném Římě,
národů všech jazykové
svorně pějí v písni nové:
Bože, Pia jedenáctého
mnohá léta zachovej!

Jedna s půlnoci vtom s věže uhodila.
Rada Svatých opět v Ráj se navrátila.

Druhého dne zvony posvěceny byly.
A když na hejčínskou věž je zavěsili,
div se opakuje: ve slavnostní chvíli,
některou z těch písni přelahodně pějí,
píseň o víře a lásce, o naději – – –.

FRANTIŠEK STRÍŽOVSKÝ

O NOVOU FARNOST U SV. CYRILA A METODĚJE V OLOMOUCI-HEJČÍNĚ

V právním slova smyslu nebyla sice dosud zřízena, ale zvláštní duchovní správa v obvodu nové farnosti trvá již téměř 12 let. Jejím střediskem byla až dosud kaple v mateřském domě kongregace ctihodných sester bl. Zdislavy III. řádu sv. Dominika v Olomouci-Řepčíně. Duchovní správu vedl po všechna léta P. Česlav Přichystal z řádu sv. Dominika, člen dominikánského kláštera v Olomouci. Dne 1. června 1932 byl jmenován pro obvod nové farnosti nový duchovní správce z kleru světského v osobě Josefa Dosedly, dosavadního kaplana v Moravském Berouně.

Nový farní obvod Olomouc-Hejčín bude zřízen na území tří farností: Klášterního Hradiska, Křelova a Olomouce-Nové Ulice. Do farnosti Klášterního Hradiska patří Hejčín, do Křelova Řepčín a do farnosti novoulické příslušná část Olomouce-Úřední čtvrti (bude to asi úsek, jehož hranici tvoří železniční trať od hejčínského cukrovaru až po nádraží Olomouc-město, odtud pak čára vedená třídou Svornosti směrem k Neředínu).

HEJČÍN, na jehož území nový kostel stojí, patří k osadám prastarým. Připomíná se již v zakládající listině kláštera Hradiště z roku 1078 (Fr. CDM I, 82) mezi vesnicemi darovanými knížetem Otou novému klášteru. O dávné příslušnosti Hejčina k Hradišti svědčí na př. spor s Olomučany v roce 1410, zaznamenaný v rukopise městského archivu olomouckého čís. 1540, f. 22b. Toho roku vybíral totiž hejčínský mýtný od Olomučanů, kteří přicházeli přes vodu do Hejčina, veliké mýtné. Povstávaly z toho nemalé mrzutosti. Aby jim byl učiněn konec, dostavil se na radnici hradištský probošt Holub a prohlásil, že mýtný nemá bráti od lidí z Olomouce a okolí mýtného více než dva denáry za půl roku. Klášteru Hradišti patřil Hejčín až do konfiskace za Josefa II. v roce 1784. Donace Matyášova, který přiřkl ves Hejčín v roce 1469 a 1470 farářů svatomořickému odvetou za to, že Hradiště stálo při Jiříkovi z Poděbrad, neměla dlouhého trvání. (Nešpor, Časop. Vlast. sp. mus. v Olom., roč. XLV, č. 1—2, rok 1932.) O ojedinělé zprávě městského archivu olomouckého (č. 1277/8) z roku 1604, týkající se prodeje Hejčina městu Olomouci, možno se jen domnívat, že se o prodej vážně jednalo, ale že nebyl proveden.

Církevně patřili Hejčínští až do roku 1784 ke kostelu Matky Boží na Předhradí v Olomouci. Archivní zprávy z dávných století svědčí o desátcích, jež odváděli katolíci na hejčínských gruntech usedlí farářům od Matky Boží. Když byl kostel Matky Boží i s farou (stával na nynějším Náměstí republiky, poblíž budovy okresního úřadu) za Josefa II. v roce 1784 zrušen, přiřazení byli Hejčínští v roce 1787 k nově zřízené lokalitě, nazvané Klášter Hradisko. Tam patří Hejčín dosud. Vlastní kapli postavila si obec již v roce 1821. Posvětil ji tehdejší hradištský duchovní správce Josef Šubrt. Když v roce 1831 začala

řádit v Hejčíně cholera, na niž umíralo mnoho lidí, poslala konsistoř na žádost občanů do Hejčína zvláštního kněze, ježto hradištský duchovní správce Jan Kuranda nestačil, zvláště když se nákaza šířila i na Černovír, přísluhovati umírajícím, k nimž byl ve dne v noci volán. Toho roku bylo také po prvé povoleno konati v hejčínské kapli bohoslužby. Když cholera ustala, naléhali občané na hradištského duchovního správce, aby bohoslužby konány byly v Hejčíně i nadále, aspoň někdy, zvláště o svátcích sv. Florian a sv. Jana Nepomuckého, a když se zdráhal jejich přání vyhověti, podali v dubnu roku 1836 tehdejšímu arcibiskupovi Chotkovi formální žádost o povolení několika každoročních mší svatých v tamní kapli. Žádost, opatřenou obecní pečeti (s obrazem rybáře v člunu a s nápisem „Pečet obecní dědiny Hejčína poddaní preláta“), podepsali tehdejší rychtář Josef Hradil, purkmistr Ignác Vlček, radní Josef Mrákava a soused František Mohapl. Arcibiskup Chotek žádosti obecní rady vyhověl a od té doby konají se v hejčínské kapli několikrát do roka bohoslužby.

Sluší připomenouti, že v Hejčíně míval svůj statek olomoucký kněžský seminář, který tam získal v roce 1653 koupí od opata hradištského Bedřicha II. (1647—1656) za obnos 4.000 zlatých purkrechtní dvůr se dvěma zahradami. Celková výměra obnášela půl třetího lánu. Po zrušení řádu jesuitského přešel dvůr do rukou soukromých se závazkem, že semináři bude vyplácen každoročně jistý obnos.

V roce 1921 měl Hejčín celkem 1945 obyvatelů, z toho 1194 katolíků.

Dávného původu je také někdejší ves ŘEPČÍN. Uvádí se již ve známé listině biskupa Jindřicha Zdika z roku 1131; jeden řepčínský lán patřil toho roku katedrálnímu kostelu v Olomouci. (Fr. CDM I, 119.) Biskup Robert daroval v roce 1213 kus řepčínského pole i se zahradou, ležící na konci vesnice, klášteru augustiniánek u sv. Jakuba v Olomouci. (Fr. CDM II, 101.) Když r. 1523 zastavila abatyše jmenovaného kláštera osm poddaných v Řepčíně Jiřímu Žabkovi z Limberka za 150 zlatých moravských, ten pak postoupil tuto zástavu roku 1526 Hynkovi ze Zvole a tento zase roku 1532 Michalu Závišovi Bítovskému ze Slavikovic, žaloval biskup Stanislav Turzo téhož roku 1532 Bítovského u zemského soudu v Brně o těchto osm poddaných jakožto o majetek biskupský. Biskup spor vyhrál a tak oněch osm poddaných bylo opět přivtěleno ke statkům biskupským.

Řepčín byl od 11. září 1783 přifařen do Křelova. Předtím patřival od nepamětných dob k faře svatomořické v Olomouci. Na sklonku 16. století bylo tam celkem 21 usedlých, kteří odváděli desátky svatomořickému faráři. Měli celkem 12 lánů polí bez jedné čtvrti. Z každého čtvrtlánu měl dostávat svatomořický farář půl kopy pšenice a půl kopy ovsa. Usedlí byli jednak poddanými biskupskými, jednak kapitulními, jednak náleželi opatu hradištskému. Kromě toho byl však v Řepčíně od dávných let i svobodný dvůr. V roce 1521 byl jeho držitelem olomoucký měšťan Matěj Vavrle.

V roce 1695 zvolili si Řepčínští za patrona obce sv. Florian. Předložili o tom svatomořickému faráři následující listinu: „Léta Páně 1695 dne měsíce července. My chudá obec dědiny Hřebčina ke cti a k chvále Pánu Bohu všemohoucímu a k rozšíření cti a slávy svatého milého Florian mučedníka vyvolujeme a ustanovujeme mezi sebou, i taky

slibem toho potvrzujeme, že chceme a slibujeme od léta psaného již na časy budoucí tohož svatého nahoře psaného svátek slavně světiti a nábožně ctíti, to jest den 4. máje, i taky tohož dne každoročně na jednu mši svatou 30 krejcarů a páru svíček polofuntovních dáti chceme, při kteréžto pobožnosti offertorium dle jednoho každého možnosti a vůle vykonati chtějíc slibujeme; a to k tomu konci a cíli sobě svatého Floriana za patrona a orodovníka vyvolujeme, aby od všelijaké škody, na poli od kropobití, doma od hromobití a pálení ohně nás a naše zachovati a ochrániti ráčil. K tomu nám dopomáhej Bůh Otec, Bůh Syn a Duch svatý. Amen. Datum v Hřebčíně léta a dne svrchu psaného. Chudá obec Hřebčinská. Za rychtářství: *Andreáše Sedláčka, Františka Vrablce, Jana Hrně.* Za purkmistrovství: *Jana Pospíšila, Tomáše Vaněčka, Matěje Lejska.*“

V roce 1921 měl Řepčín celkem 1826 obyvatelů, z toho 1183 katolíků.

Ostatní část nové farnosti, ležící směrem jihovýchodním od nového chrámu a patřící dosud k farnosti novoulické, jest původu nedávného. Vznikla v posledních padesáti letech, když Olomouc přestal být pevností a kdy bylo dovoleno stavěti za hradbami města. Byli a jsme toho svědky, že zvláště v letech popřevratových vznikly v oněch místech celé nové čtvrti. A není pochyby, že západní periferie Olomouce poroste dále. Vždyť již příhodná její poloha naznačuje budoucí přirozený vývoj našeho města.

Postavení nového chrámu sv. Cyrila a Metoda a zřízení samostatné duchovní správy v Olomouci-Hejčíně bude mít za následek, že někdejší starobylé osady Hejčín a Řepčín, jež záhy po prohlášení Československé republiky připojeny byly politicky jako předměstí k hlavnímu městu Olomouci, náležeti budou k Olomouci i církevně, jak tomu bývalo až do roku 1784.

DR. STANISLAV ZELA

CELKOVÝ POHLED OD JIHOVÝCHODU

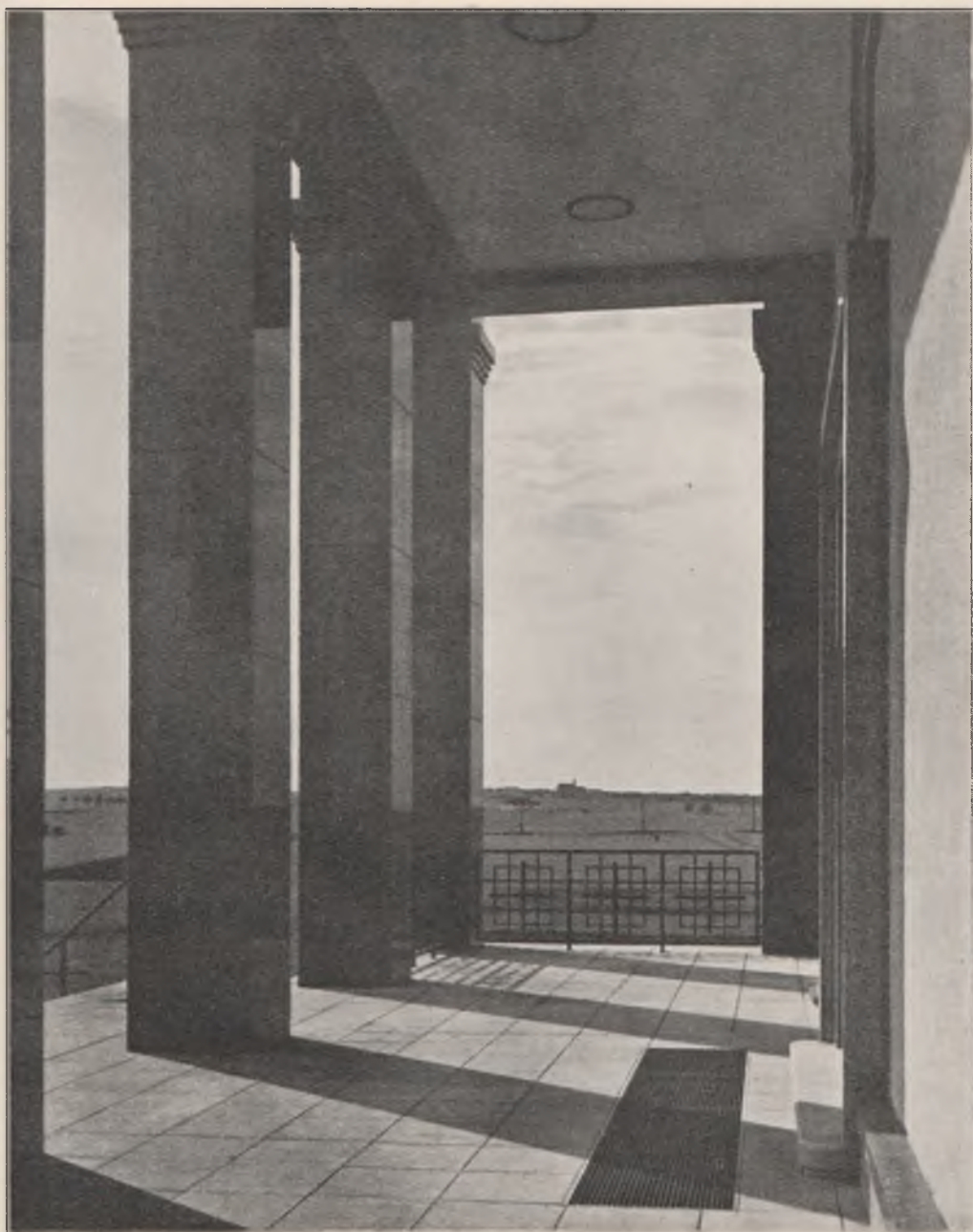
POHLED OD SEVEROVÝCHODU

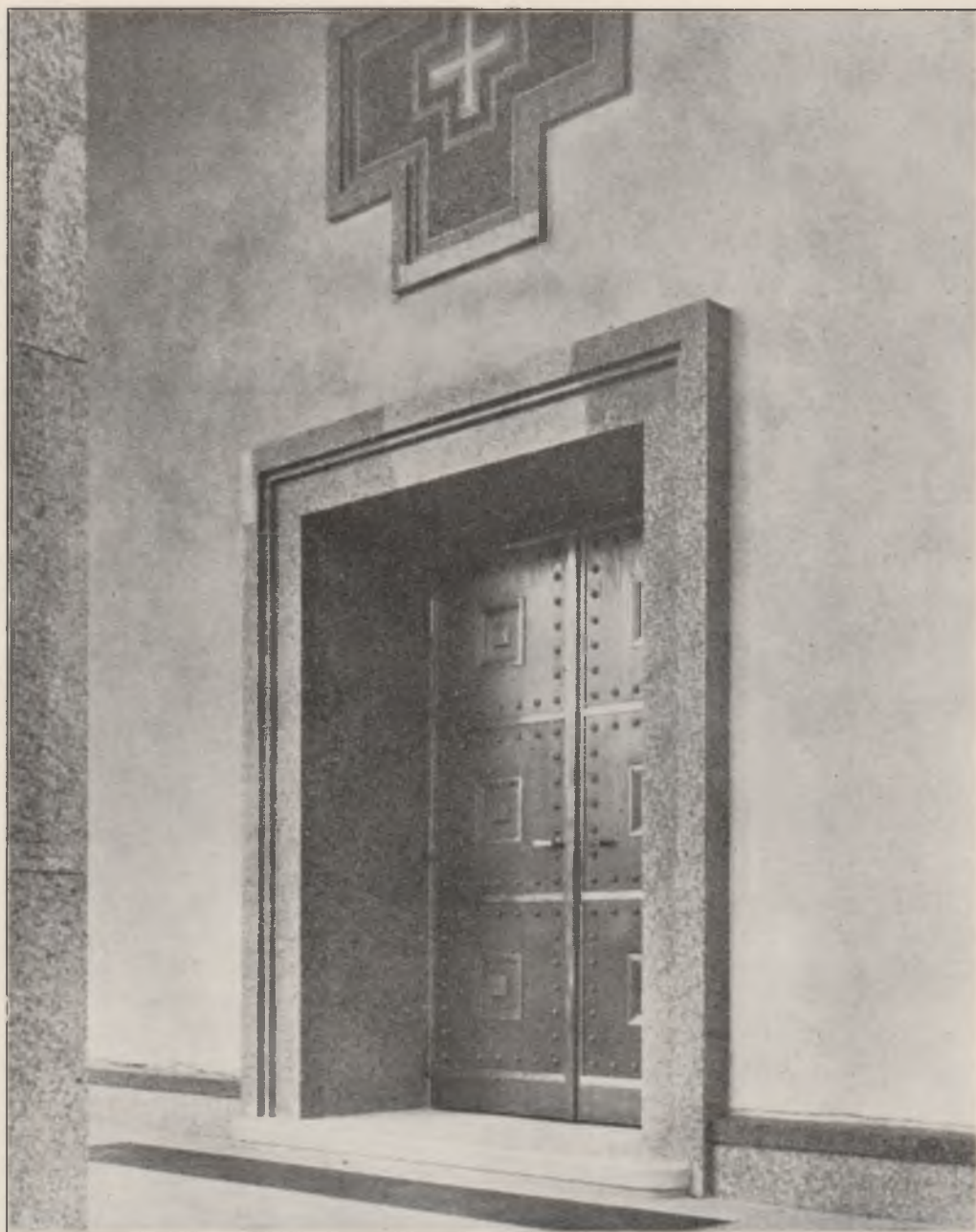
HLAVNÍ PRŮČELÍ

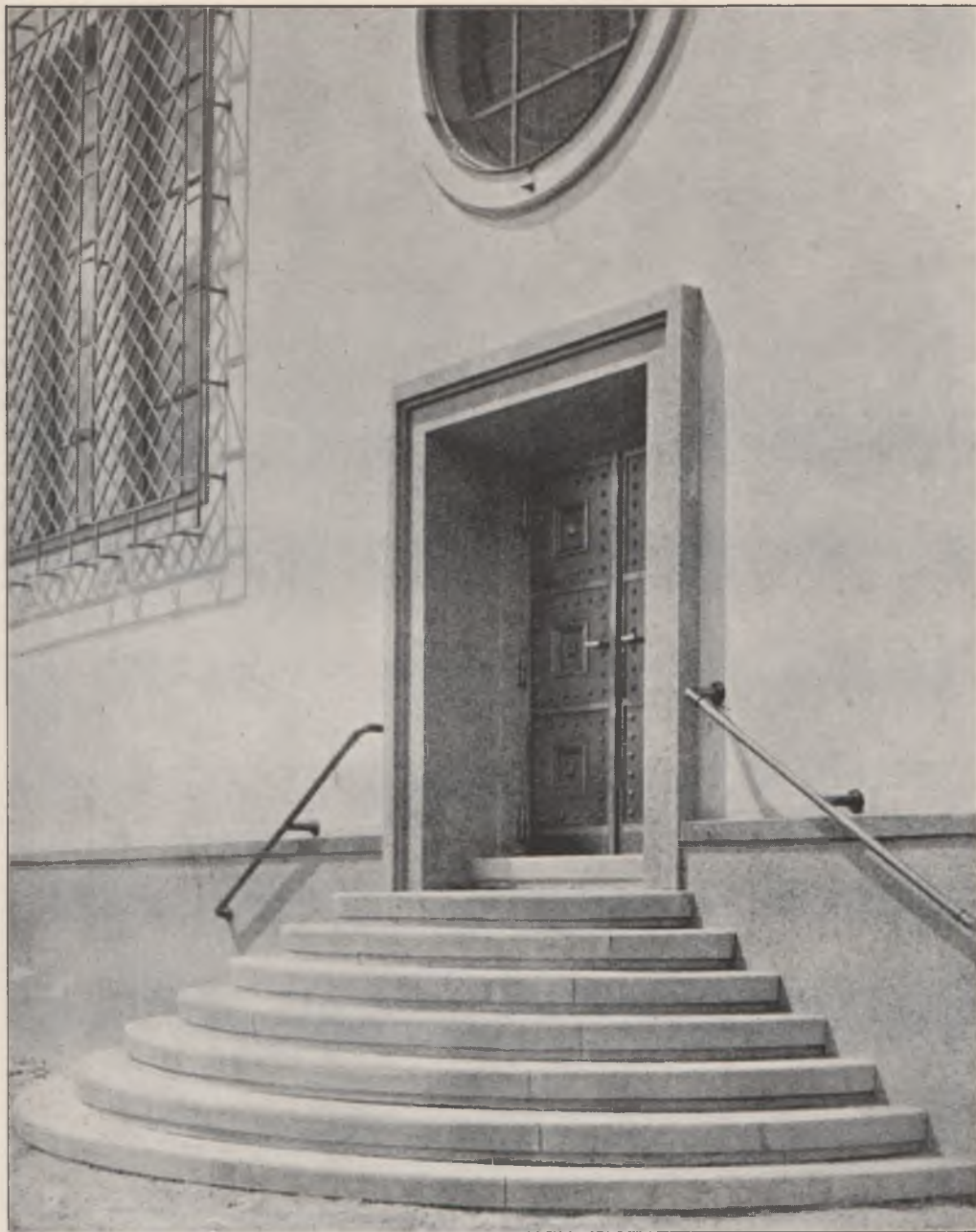
LOGGIE

PRÜHLED LOGGII

DETAIL HLAVNÍHO VCHODU

DETAIL POSTRANNÍHO VCHODU

HLAVNÍ LOĎ CHRÁMOVÁ S PRESBYTÁŘEM

KOVOVÝ KŘÍŽ NAD SVATOSTÁNKEM HLAVNÍHO OLTÁŘE

DETAIL HLAVNÍHO OLTÁŘE S ČÁSTÍ MOSAIKOVÉHO OBRAZU

AKAD. MALÍŘ J. KÖHLER, MOSAIKOVÝ OBRAZ NAD HLAVNÍM OLTÁŘEM

VNITŘEK – POHLED KE KŮRU

POSTRANNÍ LOŽ EPIŠTOLNÍ, V POZADÍ OLTÁŘ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY

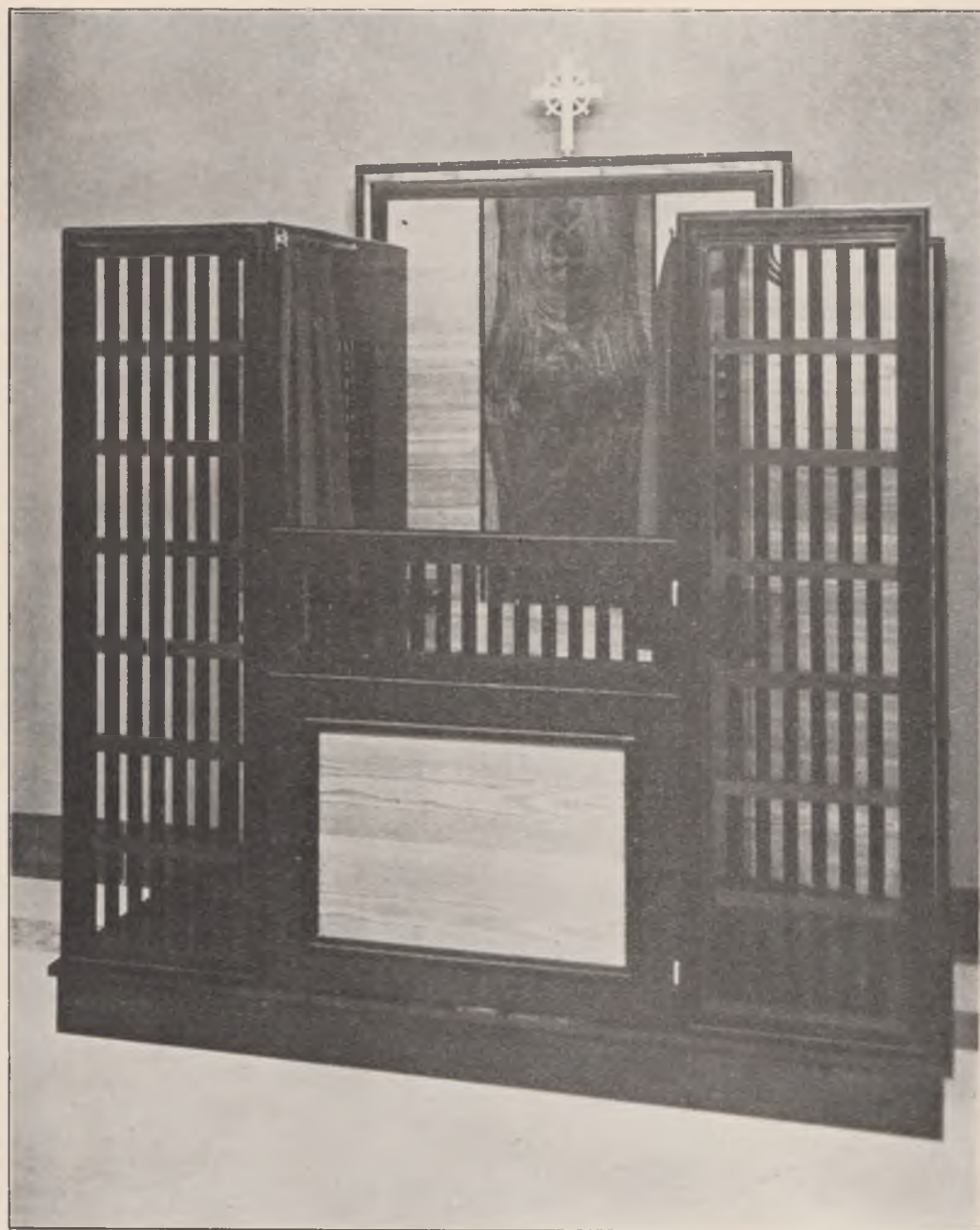
OLTÁŘ SV. TEREZIE JEŽÍŠKOVY

OLTÁŘ BL. ANŽKY ČESKÉ

MRAMOROVÁ KAZATELNA S BRONZOVOU VÝZDOBOU

ZPOVĚDNICE

OSVĚTLOVACÍ TĚLESO V HLAVNÍ LODI

OLTÁŘ BOHORODIČKY V MARIÁNSKÉ KAPLI

KRYPTA POD KAPLÍ P. MARIE S OSTATKY SVATÝCH MUČEDNÍKŮ
V PŘEDVEČER SVĚCENÍ CHRÁMU

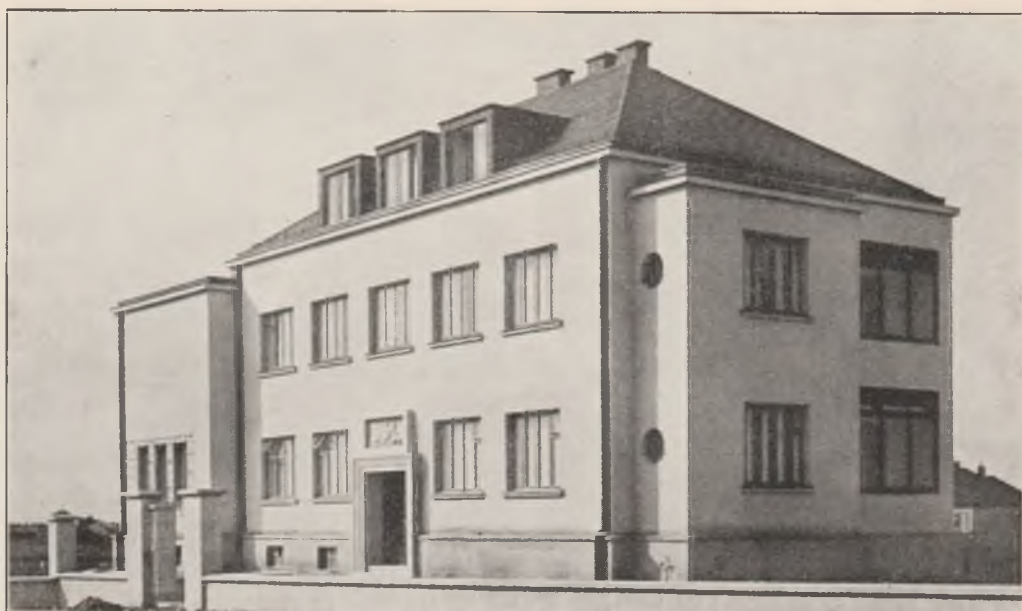
MODEL SOUSOŠÍ
SV. CYRILA A METODĚJE

ZVON
SV. CYRILA A METODĚJE

SVĚCENÍ ZVONŮ 18. ŘÍJNA 1931

FARNÍ BUDOVA

PORTÁL

MANIFESTAČNÍ CÍRKEVNÍ PRŮVOD S OSTATKY SV. CYRILA,
KTERÝ SE KONAL ODPOLEDNE V DEN SVĚCENÍ OD KATEDRÁLY DO CHRÁMU
SV. CYRILA A METODA

SKUPINA HANAČEK V ODPOLEDNÍM CÍRKEVNÍM PRŮVODU

OBSAH

Obraz nejdůstojnějšího pana arcibiskupa dra Leopolda Prečana	5
Úvodní slovo nejdůstojnějšího pana arcibiskupa	7
František Střížovský, Svatí Bratři !	9
J. Braun, arcib. vrchní stavební správce, Informační zpráva arcibiskupského stavebního úřadu o stavbě kostela	11
František Střížovský, Hejčínské zvony !	19
Dr. Stanislav Zela, O novou farnost u sv. Cyrila a Metoděje v Olomouci-Hejčíně	23

OBRAZY

Celkový pohled od jihovýchodu	27
Pohled od severovýchodu	28
Hlavní průčelí	29
Loggie	30
Průhled loggie	31
Detail hlavního vchodu	32
Detail postranního vchodu	33
Hlavní loď chrámová s presbytářem	34
Kovový kříž nad svatostánkem hlavního oltáře	35
Detail hlavního oltáře s částí mosaikového obrazu	36
Akad. malíř J. Köhler, mosaikový obraz nad hlavním oltářem	37
Vnitřek. pohled ke kůru	38
Postranní loď epištolní, v pozadí oltář sv. Terezie Ježíškovy	39
Oltář sv. Terezie Ježíškovy	40
Oltář bl. Anežky České	41
Mramorová kazatelna s bronzovou výzdobou	42
Zpovědnice	43
Osvětlovací těleso v hlavní lodi	44
Oltář Bohorodičky v mariánské kapli	45
Krypta pod kaplí P. Marie s ostatky svatých mučedníků v předvečer svčení chrámu	46
Model sousoší sv. Cyrila a Metoděje	47
Zvon sv. Cyrila a Metoděje	47
Svčení zvonů 18. října 1931	47
Farní budova	48
Portál farní budovy	48
Manifestační církevní průvod s ostatky sv. Cyrila, který se konal odpoledne v den svčení od katedrály do chrámu sv. Cyrila a Metoda	49
Skupina Hanaček v odpoledním církevním průvodu	49

ŠTOČKY BYLY ZHOTOVENY
PODLE FOTOGRAFICKÝCH SNÍMKŮ
RUDOLFA PAĎOUKA

VYTISKLY
LIDOVÉ ZÁVODY TISKAŘSKÉ A NAKLADATELSKÉ
V OLOMOUCI